

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

5730 *Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapigheu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

L'estabilitat pressupostària, consagrada constitucionalment, és base per impulsar el creixement i la creació d'ocupació en l'economia espanyola, per garantir el benestar dels ciutadans, crear oportunitats als emprenedors i oferir una perspectiva de futur més pròspera, justa i solidària.

La salvaguarda de l'estabilitat pressupostària és un instrument indispensable per aconseguir aquest objectiu, tant per garantir el finançament adequat del sector públic i els serveis públics de qualitat sobre els quals descansa el sistema de benestar, com per oferir seguretat als inversors respecte a la capacitat de l'economia espanyola per créixer i atendre els nostres compromisos.

El procés de consolidació fiscal i reducció del deute públic que va permetre l'entrada d'Espanya a la Unió Econòmica i Monetària europea va ser un dels actius principals sobre els quals es va fonamentar el llarg període de creixement de l'economia espanyola fins al 2008. Tanmateix, aquell any es va iniciar una crisi econòmica d'abast mundial, especialment severa en l'àmbit europeu, els efectes de la qual es van veure agreujats en la nostra economia a causa de l'elevada taxa de desocupació, la més alta entre els països de l'OCDE. El fort deteriorament de les finances públiques registrat des de l'any esmentat va esgotar ràpidament els marges de maniobra de la política fiscal, i ara obliga a practicar un fort ajust que permeti recuperar el camí cap a l'equilibri pressupostari i complir els compromisos d'Espanya amb la Unió Europea.

La crisi econòmica va posar ràpidament de manifest la insuficiència dels mecanismes de disciplina de la Llei d'estabilitat pressupostària anterior. En el marc d'aquesta Llei es va assolir el dèficit més alt de les nostres administracions públiques, amb un 11,2 per cent del producte interior brut el 2009.

Paral·lelament, les tensions financeres desencadenades en els mercats europeus van posar en evidència la fragilitat de l'entramat institucional de la Unió Europea i la necessitat d'avançar en el procés d'integració econòmica, amb la premissa d'aconseguir una més gran coordinació i responsabilitat fiscal i pressupostària dels estats membres. En aquest context, en els últims mesos s'han aprovat una sèrie d'iniciatives legislatives en l'àmbit europeu orientades a reforçar les regles fiscals comunes i a desenvolupar una major supervisió econòmica i fiscal. El Pacte Fiscal europeu, la més gran coordinació, vigilància i supervisió en matèria pressupostària, acompanyats del desenvolupament del mecanisme d'estabilitat financera per donar una resposta conjunta a les tensions dels mercats financers, constitueixen el marc de governança econòmica que defineix una Unió Europea reforçada i capaç de fer front als exigents reptes del nou escenari econòmic internacional.

Aquesta situació exigeix aplicar una política econòmica contundent basada en dos eixos complementaris que es reforcen: la consolidació fiscal, és a dir, l'eliminació del dèficit públic estructural i la reducció del deute públic, i les reformes estructurals. Però més enllà d'aquesta resposta immediata, és necessari consolidar el marc de política

econòmica i fiscal que permet assegurar de forma permanent el creixement econòmic i la creació d'ocupació. Aquest és un repte que hem d'assolir de la mà d'Europa, participant activament en el disseny de les polítiques i estratègies que defineixen la nova governança econòmica, i aplicant amb rigor les exigències que en dimanen.

La garantia de l'estabilitat pressupostària és una de les claus de la política econòmica que ha de contribuir a reforçar la confiança en l'economia espanyola, facilitar la captació de finançament en millors condicions i, amb això, ha de permetre recuperar el camí del creixement econòmic i la creació d'ocupació. Aquest convenciment va portar el setembre de 2011 a reformar l'article 135 de la Constitució espanyola, introduint al màxim nivell normatiu del nostre ordenament jurídic una regla fiscal que limita el dèficit públic de caràcter estructural al nostre país i limita el deute públic al valor de referència del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. El nou article 135 estableix el manament de desplegar el contingut d'aquest article en una Llei orgànica abans del 30 de juny de 2012. Amb l'aprovació de la present Llei orgànica d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera de les administracions públiques es dona ple compliment al manament constitucional.

Però, a més, la reforma de la Constitució també pretén manifestar el clar compromís d'Espanya amb les exigències de coordinació i definició del marc d'estabilitat comuna de la Unió Europea. Per això, la referència a la normativa d'estabilitat europea, tant a la Constitució com a la Llei orgànica, és constant, i a més Espanya és un dels primers països a incorporar el paquet de governança econòmica europea al seu ordenament jurídic intern. A més, aquesta Llei dóna compliment al Tractat d'Estabilitat, Coordinació i Governança a la Unió Econòmica i Monetària de 2 de març de 2012, i garanteix una adaptació contínua i automàtica a la normativa europea.

Els tres objectius de la Llei són: garantir la sostenibilitat financera de totes les administracions públiques; enfortir la confiança en l'estabilitat de l'economia espanyola; i reforçar el compromís d'Espanya amb la Unió Europea en matèria d'estabilitat pressupostària. L'assoliment d'aquests tres objectius ha de contribuir a consolidar el marc de la política econòmica orientada al creixement econòmic i la creació de l'ocupació.

La primera novetat de la Llei és el seu propi títol, ja que incorpora la sostenibilitat financera com a principi rector de l'actuació economicofinancera de totes les administracions públiques espanyoles. Amb això es pretén reforçar la idea d'estabilitat, no solament en un moment conjuntural, sinó amb caràcter permanent, cosa que ha de contribuir a preparar el camí per als reptes als quals el nostre sistema de benestar s'enfronta a mitjà i llarg termini.

A diferència de la normativa anterior, la Llei regula en un text únic l'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera de totes les administracions públiques, tant de l'Estat com de les comunitats autònomes, corporacions locals i Seguretat Social. Això millora la coherència en la regulació jurídica, suposa més claredat de la Llei i transmet una idea d'igualtat en les exigències pressupostàries, de responsabilitat i lleialtat institucional entre totes les administracions públiques.

La present Llei consta de 32 articles, 3 disposicions addicionals, 4 de transitòries, 1 de derogatòria i 7 de finals, i s'estructura en sis capítols. El capítol I (Àmbit d'aplicació) determina l'objecte i l'àmbit d'aplicació subjectiu de la Llei. Es delimita el sector públic atenent el Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, ja que aquesta és la definició que adopta la normativa europea.

El capítol II (Principis generals), destinat als principis generals de la Llei, manté els quatre principis de la legislació anterior –estabilitat pressupostària, plurianualitat, transparència i eficàcia i eficiència en l'assignació dels recursos públics–, reforça algun dels seus elements, i introdueix tres nous principis: sostenibilitat financera, responsabilitat i lleialtat institucional. El principi d'estabilitat pressupostària es defineix com la situació d'equilibri o superàvit. S'entén que s'assoleix aquesta situació quan les administracions públiques no incorrin en dèficit estructural. Aquest principi es reforça amb el de sostenibilitat financera, que consagra l'estabilitat pressupostària com a conducta financera permanent de totes les administracions públiques. També s'ha de destacar la inclusió a la

Llei del principi de lleialtat institucional, com a principi rector per harmonitzar i facilitar la col·laboració i cooperació entre les diferents administracions en matèria pressupostària.

El capítol III (Estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera) dedicat a l'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, introdueix importants novetats a la nostra legislació. Totes les administracions públiques han de presentar equilibri o superàvit, sense que puguin incórrer en dèficit estructural. No obstant això, l'Estat i les comunitats autònomes poden presentar dèficit estructural en les situacions excepcionals taxades a la Llei: catàstrofes naturals, recessió econòmica o situació d'emergència extraordinària, situacions que han de ser apreciades per la majoria absoluta del Congrés dels Diputats.

El capítol incorpora, a més, la regla de despesa que estableix la normativa europea, en virtut de la qual la despesa de les administracions públiques no pot augmentar per damunt de la taxa de creixement de referència del producte interior brut. Aquesta regla es completa amb el manament que disposa que quan s'obtinguin més ingressos dels previstos aquests no es destinin a finançar noves despeses, sinó que els majors ingressos es destinin a una menor apel·lació a l'endeutament.

Així mateix, es fixa el límit de deute de les administracions públiques, que no pot superar el valor de referència del 60 per cent del producte interior brut establert a la normativa europea, excepte en les mateixes circumstàncies excepcionals en què es pot presentar dèficit estructural. A més, s'estableix la prioritat absoluta de pagament dels interessos i el capital del deute públic enfront de qualsevol altre tipus de despesa, tal com estableix la Constitució, cosa que constitueix una garantia rotunda davant els inversors.

Es regulen els criteris per a l'establiment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per a cada una de les administracions públiques i individualment per a les comunitats autònomes.

Finalment, es tenen en compte els informes sobre compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària, de deute públic i de la regla de despesa. S'ha d'informar sobre el compliment dels objectius tant en els projectes de pressupost, com en els pressupostos inicials i en la seva execució. La verificació del compliment en les fases prèvies a l'execució ha de permetre una actuació preventiva en cas de risc i l'adopció, si és necessari, de mesures de correcció.

El capítol IV (Mesures preventives, correctives i coercitives) desplega aquestes mesures en tres seccions diferenciades. A la secció primera s'introdueix un mecanisme automàtic de prevenció per garantir que no s'incorre en dèficit estructural al final de cada exercici, així com un llindar de deute de caràcter preventiu per evitar la superació dels límits establerts.

La Llei estableix un mecanisme d'alerta primerenca, similar a l'existent a la normativa europea, consistent en la formulació d'una advertència que permet que s'anticipin les mesures necessàries de correcció en cas que s'apreciï risc d'incompliment dels objectius d'estabilitat, de deute públic o de la regla de despesa. La no-adopció de mesures suposa l'aplicació de les mesures correctives.

Les dues seccions següents són expressió de la responsabilitat de cada administració en cas d'incompliment dels objectius d'estabilitat pressupostària que preveu l'apartat c) de l'article 135.5 de la Constitució. L'incompliment de l'objectiu d'estabilitat exigeix la presentació d'un pla economicofinancer que permeti la correcció de la desviació en el termini d'un any. La Llei regula el contingut –que, entre altres aspectes, ha d'identificar les causes de la desviació i les mesures que han de permetre retornar als objectius–, la tramitació i el seguiment d'aquests plans.

Es dona un tractament diferent en el cas de dèficit per circumstàncies excepcionals (catàstrofes naturals, recessió econòmica o situació d'emergència extraordinària). En aquests casos, s'ha de presentar un pla de reequilibri que permeti tornar a l'equilibri, detallant les mesures adequades per fer front a les conseqüències pressupostàries derivades d'aquestes situacions excepcionals.

La Llei preveu mesures automàtiques de correcció. Així, el compliment dels objectius d'estabilitat s'ha de tenir en compte tant per autoritzar les emissions de deute, com per a la concessió de subvencions o la subscripció de convenis. A més, en cas d'incompliment

d'un pla economicofinancer, l'administració responsable ha d'aprovar automàticament una no-disponibilitat de crèdits i constituir un dipòsit. Finalment, en els supòsits que les comunitats autònomes no adoptin els acords de no-disponibilitat o que no s'acordin les mesures proposades per la comissió d'experts, la Llei habilita a l'empara de l'article 155 de la Constitució a l'adopció de mesures per obligar al seu compliment forçós. En termes semblants s'estableix la possibilitat d'imposar a les corporacions locals mesures de compliment forçós, o disposar si s'escau la dissolució de la corporació local.

El capítol V (Transparència) desplega el principi de la transparència, reforçant els seus elements, entre els quals destaquen que cada administració pública ha d'establir l'equivalència entre el pressupost i la comptabilitat nacional, ja que aquesta és la informació que es remet a Europa per verificar el compliment dels nostres compromisos en matèria d'estabilitat pressupostària. Així mateix, amb caràcter previ a l'aprovació, cada administració pública ha de donar informació sobre les línies fonamentals del seu pressupost, per tal de donar compliment als requeriments de la normativa europea, especialment a les previsions que conté la Directiva 2011/85/UE del Consell, de 8 de novembre de 2011, sobre els requisits aplicables als marcs pressupostaris dels estats membres. Finalment, s'amplia la informació a subministrar amb el fi de millorar la coordinació en l'actuació economicofinancera de totes les administracions públiques.

El capítol VI (Gestió pressupostària), relatiu a la gestió pressupostària, reforça la planificació pressupostària a través de la definició d'un marc pressupostari a mitjà termini, que s'ajusta a les previsions de la Directiva de marcs pressupostaris abans esmentada. Com a novetat important, la Llei estén l'obligació de presentar un límit de despesa, fins ara només previst per a l'Estat, a les comunitats autònomes i a les corporacions locals, així com la dotació en els seus pressupostos d'un fons de contingència per atendre necessitats imprevistes i no discrecionals. Finalment, es regula el destí del superàvit pressupostari, que s'ha d'aplicar a la reducció d'endeutament net, o al Fons de Reserva en el cas de la Seguretat Social.

A les disposicions addicionals, la Llei estableix un mecanisme extraordinari de suport a la liquiditat per a les comunitats autònomes i corporacions locals que ho sol·licitin. L'accés a aquest mecanisme està condicionat a la presentació d'un pla d'ajust que garanteixi el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic i està sotmès a rigoroses condicions de seguiment, remissió d'informació i mesures d'ajust extraordinàries. L'administració pública que accedeixi a aquesta ajuda ha de remetre informació trimestral sobre avals, línies de crèdit, deute comercial, operacions amb derivats, etc. Igualment és la jurisdicció contenciosa administrativa la competent per conèixer dels recursos que s'interposin contra els actes i resolucions dictats en aplicació d'aquesta Llei.

Igualment es regula en una disposició addicional el principi de responsabilitat per incompliment de normes de dret comunitari, configurat com que les administracions públiques i qualssevol altres entitats integrants del sector públic que, en l'exercici de les seves competències, incompleixin obligacions derivades de normes del dret de la Unió Europea, i com a conseqüència el Regne d'Espanya sigui sancionat per les institucions europees, han d'assumir, en la part que els sigui imputable, les responsabilitats que es meritin d'aquest incompliment.

Pel que fa a les disposicions transitòries, la Llei preveu un període transitori fins a l'any 2020, tal com estableix la Constitució. Durant aquest període es determina un camí de reducció dels desequilibris pressupostaris fins a assolir els límits previstos a la Llei, és a dir, l'equilibri estructural i un deute públic del 60 per cent del PIB.

La disposició derogatòria deroga expressament la Llei orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària de la d'estabilitat pressupostària, així com el Text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre, i totes les disposicions que s'oposin al que preveu la present norma.

Finalment, entre les disposicions finals, es detallen els títols competencials constitucionals de la present Llei orgànica. Igualment es realitzen les mencions necessàries adaptades als règims propis de Ceuta i Melilla, Navarra i el País Basc i

s'habilita el Consell de Ministres perquè dicti les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per al desplegament de la present Llei orgànica.

CAPÍTOL I

Àmbit d'aplicació

Article 1. *Objecte.*

Constitueix l'objecte de la present Llei l'establiment dels principis rectors, que vinculen tots els poders públics, als quals s'ha d'adequar la política pressupostària del sector públic orientada a l'estabilitat pressupostària i la sostenibilitat financera, com a garantia del creixement econòmic sostingut i la creació d'ocupació, en desplegament de l'article 135 de la Constitució espanyola.

Així mateix, s'estableixen els procediments necessaris per a l'aplicació efectiva dels principis d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera, en els quals es garanteix la participació dels òrgans de coordinació institucional entre les administracions públiques en matèria de política fiscal i financera; l'establiment dels límits de dèficit i deute, els supòsits excepcionals en què es poden superar i els mecanismes de correcció de les desviacions; i els instruments per fer efectiva la responsabilitat de cada administració pública en cas d'incompliment, en desplegament de l'article 135 de la Constitució espanyola i en el marc de la normativa europea.

Article 2. *Àmbit d'aplicació subjectiu.*

Als efectes de la present Llei, el sector públic es considera integrat per les unitats següents:

1. El sector administracions públiques, d'acord amb la definició i delimitació del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals aprovat pel Reglament (CE) 2223/96 del Consell, de 25 de juny de 1996, que inclou els subsectors següents, igualment definits d'acord amb el sistema esmentat:

- a) Administració central, que comprèn l'Estat i els organismes de l'Administració central.
- b) Comunitats autònomes.
- c) Corporacions locals.
- d) Administracions de Seguretat Social.

2. La resta de les entitats públiques empresarials, societats mercantils i altres ens de dret públic dependents de les administracions públiques, no incloses a l'apartat anterior, tenen consideració així mateix de sector públic i queden subjectes al que disposen les normes d'aquesta Llei que específicament s'hi refereixin.

CAPÍTOL II

Principis generals

Article 3. *Principi d'estabilitat pressupostària.*

1. L'elaboració, aprovació i execució dels pressupostos i altres actuacions que afectin les despeses o ingressos dels diferents subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei s'ha de realitzar en un marc d'estabilitat pressupostària, coherent amb la normativa europea.

2. S'entén per estabilitat pressupostària de les administracions públiques la situació d'equilibri o superàvit estructural.

3. En relació amb els subjectes als quals es refereix l'article 2.2 d'aquesta Llei s'entén per estabilitat pressupostària la posició d'equilibri financer.

Article 4. *Principi de sostenibilitat financera.*

1. Les actuacions de les administracions públiques i altres subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei estan subjectes al principi de sostenibilitat financera.

2. S'entén per sostenibilitat financera la capacitat per finançar compromisos de despesa presents i futurs dins dels límits de dèficit i deute públic, de conformitat amb el que estableix aquesta Llei i la normativa europea.

Article 5. *Principi de plurianualitat.*

L'elaboració dels pressupostos de les administracions públiques i altres subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei s'enquadra en un marc pressupostari a mitjà termini, compatible amb el principi d'annualitat pel qual es regeixen l'aprovació i execució dels pressupostos, de conformitat amb la normativa europea.

Article 6. *Principi de transparència.*

1. La comptabilitat de les administracions públiques i altres subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, així com els seus pressupostos i liquidacions, han de contenir informació suficient i adequada que permeti verificar la seva situació financera, el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera i l'observança dels requeriments acordats en la normativa europea en aquesta matèria. En aquest aspecte, els pressupostos i comptes generals de les diferents administracions han d'integrar informació sobre tots els subjectes i entitats compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei.

2. Correspon al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques proveir la disponibilitat pública de la informació economicofinancera relativa als subjectes integrats en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, amb l'abast i periodicitat que derivi de l'aplicació de les normes i acords nacionals i de les disposicions comunitàries.

Les administracions públiques han de subministrar tota la informació necessària per al compliment de les disposicions d'aquesta Llei o de les normes i acords que s'adoptin en desplegament seu, i han de garantir la coherència de les normes i procediments comptables, així com la integritat dels sistemes de recopilació i tractament de dades.

3. Igualment estan sotmeses a disponibilitat pública les previsions utilitzades per a la planificació pressupostària, així com la metodologia, supòsits i paràmetres en els quals es basin.

Article 7. *Principi d'eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics.*

1. Les polítiques de despesa pública s'han d'enquadrar en un marc de planificació plurianual i de programació i pressupostació, atenent la situació econòmica, els objectius de política econòmica i el compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

2. La gestió dels recursos públics està orientada per l'eficàcia, l'eficiència, l'economia i la qualitat, per a la qual cosa s'han d'aplicar polítiques de racionalització de la despesa i de millora de la gestió del sector públic.

3. Les disposicions legals i reglamentàries, en la seva fase d'elaboració i aprovació, els actes administratius, els contractes i els convenis de col·laboració, així com qualsevol altra actuació dels subjectes inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei que afectin les despeses o ingressos públics presents o futurs, han de valorar les seves repercussions i efectes, i supeditar-se de forma estricta al compliment de les exigències dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

Article 8. *Principi de responsabilitat.*

1. Les administracions públiques que incompleixin les obligacions contingudes en aquesta Llei, així com les que provoquin o contribueixin a produir l'incompliment dels

compromisos assumits per Espanya d'acord amb la normativa europea, han d'assumir en la part que els sigui imputable les responsabilitats que de tal incompliment s'hagin derivat.

En el procés d'assumpció de responsabilitat a què es refereix el paràgraf anterior s'ha de garantir, en tot cas, l'audiència de l'administració o entitat afectada.

2. L'Estat no assumeix ni respon dels compromisos de les comunitats autònomes, de les corporacions locals i dels ens previstos a l'article 2.2 d'aquesta Llei que hi estan vinculats o en depenen, sense perjudici de les garanties financeres mútues per a la realització conjunta de projectes específics.

Les comunitats autònomes no assumeixen ni responen dels compromisos de les corporacions locals ni dels ens que hi estan vinculats o en depenen, sense perjudici de les garanties financeres mútues per a la realització conjunta de projectes específics.

Article 9. *Principi de lleialtat institucional.*

Les administracions públiques s'han d'adequar en les seves actuacions al principi de lleialtat institucional. Cada Administració ha de:

a) Valorar l'impacte que les seves actuacions, sobre les matèries a les quals es refereix aquesta Llei, puguin provocar a la resta d'administracions públiques.

b) Respectar l'exercici legítim de les competències que cada administració pública tingui atribuïdes.

c) Ponderar, en l'exercici de les seves competències pròpies, la totalitat dels interessos públics implicats i, en concret, aquells la gestió dels quals estigui encomanada a altres administracions públiques.

d) Facilitar a la resta d'administracions públiques la informació que necessitin sobre l'activitat que portin a terme en l'exercici de les seves pròpies competències i, en particular, la que derivi del compliment de les obligacions de subministrament d'informació i transparència en el marc d'aquesta Llei i d'altres disposicions nacionals i comunitàries.

e) Prestar, en l'àmbit propi, la cooperació i assistència actives que la resta d'administracions públiques puguin sol·licitar per a l'exercici eficaç de les seves competències.

Article 10. *Disposicions per a l'aplicació efectiva de la Llei i mecanismes de coordinació.*

1. Els subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei estan obligats a establir en les seves normes reguladores en matèria pressupostària els instruments i procediments necessaris per adequar-les a l'aplicació dels principis que conté aquesta Llei.

2. Correspon al Govern, sense perjudici de les competències del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i de la Comissió Nacional d'Administració Local, i respectant en tot cas el principi d'autonomia financera de les comunitats autònomes i corporacions locals, vetllar per l'aplicació dels dits principis en tot l'àmbit subjectiu de la present Llei.

3. El Govern ha d'establir mecanismes de coordinació entre totes les administracions públiques per garantir l'aplicació efectiva dels principis continguts en aquesta Llei i la seva coherència amb la normativa europea.

CAPÍTOL III

Estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera

Article 11. *Instrumentació del principi d'estabilitat pressupostària.*

1. L'elaboració, aprovació i execució dels pressupostos i altres actuacions que afectin les despeses o ingressos de les administracions públiques i altres entitats que formen part del sector públic s'ha de sotmetre al principi d'estabilitat pressupostària.

2. Cap administració pública pot incórrer en dèficit estructural, definit com a dèficit ajustat del cicle, net de mesures excepcionals i temporals. No obstant això, en cas de reformes estructurals amb efectes pressupostaris a llarg termini, d'acord amb la normativa

europea, es pot assolir en el conjunt d'administracions públiques un dèficit estructural del 0,4 per cent del producte interior brut nacional expressat en termes nominals, o l'establert a la normativa europea quan aquest sigui inferior.

3. Excepcionalment, l'Estat i les comunitats autònomes poden incórrer en dèficit estructural en cas de catàstrofes naturals, recessió econòmica greu o situacions d'emergència extraordinària que s'escapin del control de les administracions públiques i perjudiquin considerablement la seva situació financera o la seva sostenibilitat econòmica o social, apreciades per la majoria absoluta dels membres del Congrés dels Diputats. Aquesta desviació temporal no pot posar en perill la sostenibilitat fiscal a mitjà termini.

Als efectes anteriors la recessió econòmica greu es defineix de conformitat amb el que disposa la normativa europea. En qualsevol cas, és necessari que es doni una taxa de creixement real anual negativa del producte interior brut, segons els comptes anuals de la comptabilitat nacional.

En aquests casos s'ha d'aprovar un pla de reequilibri que permeti la correcció del dèficit estructural tenint en compte la circumstància excepcional que va originar l'incompliment.

4. Les corporacions locals han de mantenir una posició d'equilibri o superàvit pressupostari.

5. Les administracions de Seguretat Social han de mantenir una situació d'equilibri o superàvit pressupostari. Excepcionalment poden incórrer en un dèficit estructural d'acord amb les finalitats i condicions previstes a la normativa del Fons de Reserva de la Seguretat Social. En aquest cas, el dèficit estructural màxim admès per a l'Administració central s'ha de minorar en la quantia equivalent al dèficit de la Seguretat Social.

6. Per al càlcul del dèficit estructural s'ha d'aplicar la metodologia utilitzada per la Comissió Europea en el marc de la normativa d'estabilitat pressupostària.

Article 12. *Regla de despesa.*

1. La variació de la despesa computable de l'Administració central, de les comunitats autònomes i de les corporacions locals no pot superar la taxa de referència de creixement del producte interior brut de mitjà termini de l'economia espanyola.

No obstant això, quan hi hagi un desequilibri estructural en els comptes públics o un deute públic superior a l'objectiu establert, el creixement de la despesa pública computable s'ha d'ajustar al camí establert en els respectius plans economicofinancers i de reequilibri que preveuen els articles 21 i 22 d'aquesta Llei.

2. S'entén per despesa computable als efectes que preveu l'apartat anterior, els usos no financers definits en termes del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, exclosos els interessos del deute, la despesa no discrecional en prestacions per desocupació, la part de la despesa finançada amb fons finalistes procedents de la Unió Europea o d'altres administracions públiques i les transferències a les comunitats autònomes i a les corporacions locals vinculades als sistemes de finançament.

3. Correspon al Ministeri d'Economia i Competitivitat calcular la taxa de referència de creixement del producte interior brut de mitjà termini de l'economia espanyola, d'acord amb la metodologia utilitzada per la Comissió Europea en aplicació de la seva normativa. Aquesta taxa s'ha de publicar a l'informe de situació de l'economia espanyola al qual es refereix l'article 15.5 d'aquesta Llei. És la referència a tenir en compte per l'Administració central i cada una de les comunitats autònomes i corporacions locals en l'elaboració dels seus pressupostos respectius.

4. Quan s'aprovin canvis normatius que suposin augments permanents de la recaptació, el nivell de despesa computable resultant de l'aplicació de la regla en els anys en què s'obtinguin els augments de recaptació pot augmentar en la quantia equivalent.

Quan s'aprovin canvis normatius que suposin disminucions de la recaptació, el nivell de despesa computable resultant de l'aplicació de la regla en els anys en què es produeixin les disminucions de recaptació s'ha de disminuir en la quantia equivalent.

5. Els ingressos que s'obtinguin per damunt del que està previst s'han de destinar íntegrament a reduir el nivell de deute públic.

Article 13. *Instrumentació del principi de sostenibilitat financera.*

1. El volum de deute públic, definit d'acord amb el Protocol sobre procediment de dèficit excessiu, del conjunt d'administracions públiques no pot superar el 60 per cent del producte interior brut nacional expressat en termes nominals, o el que estableixi la normativa europea.

Aquest límit s'ha de distribuir d'acord amb els percentatges següents, expressats en termes nominals del producte interior brut nacional: 44 per cent per a l'Administració central, 13 per cent per al conjunt de comunitats autònomes i 3 per cent per al conjunt de corporacions locals. Si, com a conseqüència de les obligacions derivades de la normativa europea, resulta un límit de deute diferent del 60 per cent, el repartiment d'aquest entre Administració central, comunitats autònomes i corporacions locals ha de respectar les proporcions exposades anteriorment.

El límit de deute públic de cada una de les comunitats autònomes no pot superar el 13 per cent del seu producte interior brut regional.

2. L'administració pública que superi el seu límit de deute públic no pot realitzar operacions d'endeutament net.

3. Els límits de deute públic només es poden superar per les circumstàncies i en els termes que preveu l'article 11.3 d'aquesta Llei.

En aquests casos s'ha d'aprovar un pla de reequilibri que permeti assolir el límit de deute tenint en compte la circumstància excepcional que va originar l'incompliment.

4. L'Estat i les comunitats autònomes han d'estar autoritzats per Llei per emetre deute públic o contreure crèdit.

L'autorització de l'Estat a les comunitats autònomes per realitzar operacions de crèdit i emissions de deute, en compliment del que estableix l'article 14.3 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, ha de tenir en compte el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic, així com el compliment dels principis i la resta de les obligacions que deriven de l'aplicació d'aquesta Llei.

5. L'autorització de l'Estat, o si s'escau de les comunitats autònomes, a les corporacions locals per realitzar operacions de crèdit i emissions de deute, en compliment del que estableix l'article 53 del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovada pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, ha de tenir en compte el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic, així com el compliment dels principis i les obligacions que deriven de l'aplicació d'aquesta Llei.

Article 14. *Prioritat absoluta de pagament del deute públic.*

Els crèdits pressupostaris per satisfer els interessos i el capital del deute públic de les administracions s'entenen sempre inclosos a l'estat de despeses dels seus pressupostos i no poden ser objecte d'esmena o modificació mentre s'ajustin a les condicions de la Llei d'emissió.

El pagament dels interessos i el capital del deute públic de les administracions públiques gaudeix de prioritat absoluta davant de qualsevol altra despesa.

Article 15. *Establiment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per al conjunt d'administracions públiques.*

1. En el primer semestre de cada any, el Govern, mitjançant un acord del Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques i amb l'informe previ del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i de la Comissió Nacional d'Administració Local pel que fa a l'àmbit d'aquestes, ha de fixar els objectius d'estabilitat pressupostària, en termes de capacitat o necessitat de finançament d'acord amb la definició continguda en el Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, i l'objectiu de deute públic referits als tres exercicis següents, tant per al conjunt d'administracions públiques com per a cada un dels seus subsectors. Els objectius

esmentats han d'estar expressats en termes percentuals del producte interior brut nacional nominal.

Als efectes que preveu el paràgraf anterior, abans de l'1 d'abril de cada any el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de remetre les propostes d'objectius respectives al Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i a la Comissió Nacional d'Administració Local, que han d'emetre els seus informes en un termini màxim de 15 dies a comptar de la data de recepció de les propostes a la Secretaria General del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i a la secretaria de la Comissió Nacional d'Administració Local.

L'acord del Consell de Ministres inclou el límit de despesa no financera del pressupost de l'Estat al qual es refereix l'article 30 d'aquesta Llei.

2. Per a la fixació de l'objectiu d'estabilitat pressupostària s'ha de tenir en compte la regla de despesa recollida a l'article 12 d'aquesta Llei i el saldo estructural assolit en l'exercici immediatament anterior.

3. La fixació de l'objectiu de deute públic ha de ser coherent amb l'objectiu d'estabilitat pressupostària establert. Si en els casos que preveu l'article 13.3 se superen els límits que assenyalava l'article 13.1 d'aquesta Llei, l'objectiu ha de garantir un camí de reducció de deute públic d'acord amb la normativa europea.

4. Per a la fixació dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic s'han de tenir en compte les recomanacions i opinions emeses per les institucions de la Unió Europea sobre el Programa d'estabilitat d'Espanya o com a conseqüència de la resta de mecanismes de supervisió europea.

5. La proposta de fixació dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic ha d'anar acompanyada d'un informe en el qual s'avalui la situació econòmica que es preveu per a cada un dels anys previstos a l'horitzó temporal de fixació dels objectius esmentats.

Aquest informe ha de ser elaborat pel Ministeri d'Economia i Competitivitat, prèvia consulta al Banc d'Espanya, i tenint en compte les previsions del Banc Central Europeu i de la Comissió Europea. Ha de contenir el quadre econòmic d'horitzó plurianual en el qual s'ha d'especificar, entre altres variables, la previsió d'evolució del producte interior brut, la bretxa de producció, la taxa de referència de l'economia espanyola prevista a l'article 12 d'aquesta Llei i el saldo cíclic del conjunt de les administracions públiques, distribuït entre els seus subsectors.

6. L'acord del Consell de Ministres en el qual es continguin els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic s'ha de remetre a les Corts Generals acompanyat de les recomanacions i de l'informe als quals es refereixen els apartats 4 i 5 d'aquest article. De forma successiva i després del debat corresponent al Ple, el Congrés dels Diputats i el Senat s'han de pronunciar i aprovar o rebutjar els objectius proposats pel Govern.

Si el Congrés dels Diputats o el Senat rebutgen els objectius, el Govern, en el termini màxim d'un mes, ha de remetre un nou acord que s'ha de sotmetre al mateix procediment.

7. Aprovats els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per les Corts Generals, l'elaboració dels projectes de pressupost de les administracions públiques s'han d'acomodar als dits objectius.

8. L'informe del Consell de Política Fiscal i Financera al qual es refereix l'apartat 1 del present article, així com els acords d'aquest que es dictin per a l'aplicació dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic, s'han de publicar per a coneixement general.

Article 16. *Establiment dels objectius individuals per a les comunitats autònomes.*

Aprovats pel Govern els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic en les condicions que estableix l'article 15 d'aquesta Llei, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de formular una proposta d'objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per a cada una de les comunitats autònomes.

A partir de la proposta, el Govern amb l'informe previ de Consell de Política Fiscal i Financera que s'ha de pronunciar en el termini improrrogable de quinze dies des de la

recepció de la proposta a la Secretaria del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes, ha de fixar els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per a cada una d'elles.

Article 17. Informes sobre compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària, de deute públic i de la regla de despesa.

1. Abans del 15 d'octubre el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de fer públic, per a coneixement general, un informe sobre l'adequació als objectius d'estabilitat, de deute i a la regla de despesa de la informació a la qual es refereix l'article 27, que pot incloure recomanacions en cas d'apreciar-s'hi alguna desviació.

2. Abans de l'1 d'abril de cada any, el ministre d'Hisenda i Administracions Públiques ha d'eleva al Govern un informe sobre el grau de compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic en els pressupostos inicials de les administracions públiques. Igualment, l'informe ha de recollir el compliment de la regla de despesa dels pressupostos de l'Administració central i de les comunitats autònomes.

3. Abans de l'1 d'octubre de cada any, el ministre d'Hisenda i Administracions Públiques ha d'eleva al Govern un informe sobre el grau de compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic i de la regla de despesa de l'exercici immediatament anterior, així com de l'evolució real de l'economia i les desviacions respecte de la previsió inicial continguda a l'informe al qual es refereix l'article 15.5 d'aquesta Llei.

Aquest informe també ha d'incloure una previsió sobre el grau de compliment en l'exercici corrent, coherent amb la informació que es remeti a la Comissió Europea d'acord amb la normativa europea.

4. El ministre d'Hisenda i Administracions Públiques ha d'informar el Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i la Comissió Nacional d'Administració Local, en els seus àmbits respectius de competència, sobre el grau de compliment dels objectius esmentats.

5. Els informes als quals es refereix aquest article s'han de publicar per a coneixement general.

CAPÍTOL IV

Mesures preventives, correctives i coercitives

Secció 1a Mesures preventives

Article 18. Mesures automàtiques de prevenció.

1. Les administracions públiques han de fer un seguiment de les dades d'execució pressupostària i ajustar la despesa pública per garantir que al moment del tancament de l'exercici no s'incompleix l'objectiu d'estabilitat pressupostària.

2. Quan el volum de deute públic se situï per damunt del 95 per cent dels límits establerts a l'article 13.1 d'aquesta Llei, les úniques operacions d'endeutament permeses a l'Administració Pública corresponent seran les de tresoreria.

3. El Govern, en cas de projectar un dèficit en el llarg termini del sistema de pensions, ha de revisar el sistema aplicant de forma automàtica el factor de sostenibilitat en els termes i les condicions que preveu la Llei 27/2011, d' 1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social.

Article 19. Advertència de risc d'incompliment.

1. En cas d'apreciar un risc d'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de despesa de les comunitats autònomes o de les corporacions locals, el Govern, a proposta del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, ha de formular una advertència motivada a l'Administració responsable prèvia audiència a aquesta. Formulada l'advertència, el Govern n'ha de donar compte per al seu

coneixement al Consell de Política Fiscal i Financera, si l'advertida és una comunitat autònoma, i a la Comissió Nacional d'Administració Local, si és una corporació local. L'advertència s'ha de fer pública per a coneixement general.

2. L'Administració advertida té el termini d'un mes per adoptar les mesures necessàries per evitar el risc, que han de ser comunicades al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques. Si no s'adopten les mesures o el ministre d'Hisenda i Administracions Públiques aprecia que són insuficients per corregir el risc, s'han d'aplicar les mesures correctives que preveuen els articles 20 i 21 i 25, apartat 1.a).

Secció 2a Mesures correctives

Article 20. *Mesures automàtiques de correcció.*

1. En el cas en què el Govern, d'acord amb els informes a què es refereix l'article 17 d'aquesta Llei, constati que hi ha incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària o de deute públic totes les operacions d'endeutament de la comunitat autònoma incomplidora necessiten autorització de l'Estat. Aquesta autorització es pot realitzar de forma gradual per trams.

No obstant això, si la comunitat autònoma ha presentat un pla economicofinancer considerat idoni pel Consell de Política Fiscal i Financera, les operacions de crèdit a curt termini que no siguin considerades finançament exterior no necessiten autorització de l'Estat.

2. En els casos d'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària o de deute públic de les corporacions locals incloses en l'àmbit subjectiu definit en els articles 111 i 135 del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, totes les operacions d'endeutament a llarg termini de la corporació local incomplidora necessiten autorització de l'Estat o si s'escau de la comunitat autònoma que tingui atribuïda la tutela financera.

3. En els supòsits d'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de deute públic o de la regla de despesa, la concessió de subvencions o la subscripció de convenis per part de l'Administració central amb comunitats autònomes incomplidores necessita, amb caràcter previ a la seva concessió o subscripció, informe favorable del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

Aquestes mesures també s'apliquen en cas de formulació de l'advertència prèvia prevista a l'article 19 d'aquesta Llei.

Article 21. *Pla economicofinancer.*

1. En cas d'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de despesa, l'administració incomplidora ha de formular un pla economicofinancer que permeti en un any el compliment dels objectius o de la regla de despesa, amb el contingut i l'abast que preveu aquest article.

2. El pla economicofinancer ha de contenir com a mínim la informació següent:

a) Les causes de l'incompliment de l'objectiu establert o, si s'escau, de l'incompliment de la regla de despesa.

b) Les previsions tendencials d'ingressos i despeses, sota el supòsit que no es produeixen canvis en les polítiques fiscals i de despeses.

c) La descripció, quantificació i el calendari d'aplicació de les mesures incloses en el pla, assenyalant les partides pressupostàries o registres extrapressupostaris en els quals s'han de comptabilitzar.

d) Les previsions de les variables econòmiques i pressupostàries de les quals parteix el pla, així com els supòsits sobre els quals es basen aquestes previsions, en consonància amb el que preveu l'informe al qual es fa referència a l'apartat 5 de l'article 15.

e) Una anàlisi de sensibilitat considerant escenaris econòmics alternatius.

3. En cas d'estar incursos en procediment de dèficit excessiu de la Unió Europea o altres mecanismes de supervisió europeus, el pla ha d'incloure qualsevol altra informació addicional exigida.

Article 22. *Pla de reequilibri.*

1. L'administració que hagi incorregut en els casos que preveu l'article 11.3 d'aquesta Llei ha de presentar un pla de reequilibri que, a més d'incloure el que disposa l'apartat 2 de l'article 21, ha de recollir el camí previst per assolir l'objectiu d'estabilitat pressupostària, desagregant l'evolució dels ingressos i les despeses, i de les seves partides principals, que permeten complir el dit camí.

2. L'administració que hagi incorregut en els casos que preveu l'article 13.3 d'aquesta Llei, ha de presentar un pla de reequilibri que, a més d'incloure el que disposa l'apartat 2 de l'article 21, ha de recollir la informació següent:

a) El camí previst per assolir l'objectiu de deute públic, desagregant els factors d'evolució que en permeten el compliment.

b) Una anàlisi de la dinàmica del deute públic que ha d'incloure, a més de les variables que determinen la seva evolució, altres factors de risc i una anàlisi de la vida mitjana del deute.

3. En cas d'estar incursos en procediment de dèficit excessiu de la Unió Europea o d'altres mecanismes de supervisió europeus, el pla ha d'incloure qualsevol altra informació addicional exigida.

Article 23. *Tramitació i seguiment dels plans economicofinancers i dels plans de reequilibri.*

1. Els plans economicofinancers i els plans de reequilibri s'han de presentar davant els òrgans previstos en els apartats següents en el termini màxim d'un mes des que es constati l'incompliment o s'apreciïn les circumstàncies previstes a l'article 11.3, respectivament. Aquests plans han de ser aprovats pels òrgans esmentats en el termini màxim de dos mesos des de la presentació, i la posada en marxa no pot excedir els tres mesos des de la constatació de l'incompliment o de l'apreciació de les circumstàncies que preveu l'article 11.3.

2. El pla economicofinancer i el pla de reequilibri de l'Administració central ha de ser elaborat pel Govern, a proposta del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i s'ha de remetre a les Corts Generals perquè sigui aprovat, seguint el procediment que estableix l'article 15.6 d'aquesta Llei.

3. Els plans economicofinancers i els plans de reequilibri elaborats per les comunitats autònomes s'han de remetre al Consell de Política Fiscal i Financera, que ha de comprovar la idoneïtat de les mesures incloses i l'adequació de les seves previsions als objectius que s'hagin fixat. Als efectes de valorar aquesta idoneïtat, s'ha de tenir en compte l'ús de la capacitat normativa en matèria fiscal.

Si el Consell de Política Fiscal i Financera considera que les mesures contingudes en el pla presentat no garanteixen la correcció de la situació de desequilibri, ha de requerir a la comunitat autònoma afectada la presentació d'un nou pla.

Si la comunitat autònoma no presenta el nou pla en el termini requerit o el Consell considera que les mesures que aquest conté no són suficients per assolir els objectius, s'han d'aplicar les mesures coercitives que preveu l'article 25.

4. Els plans economicofinancers elaborats per les corporacions locals han d'estar aprovats pel Ple de la corporació. Els corresponents a les corporacions incloses en l'àmbit subjectiu definit en els articles 111 i 135 del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals s'han de remetre al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques per a l'aprovació definitiva i seguiment, llevat del supòsit que la comunitat autònoma en el territori de la qual es trobi la corporació local tingui atribuïda en el seu Estatut d'autonomia la competència de tutela financera sobre les entitats locals.

En aquest últim supòsit el pla s'ha de remetre a la comunitat autònoma corresponent, la qual ha de ser la responsable de l'aprovació i seguiment. La comunitat autònoma ha de remetre informació al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques dels plans esmentats i dels resultats del seguiment que efectuari sobre aquests.

Els plans economicofinancers s'han de remetre per al seu coneixement a la Comissió Nacional d'Administració Local. S'ha de donar a aquests plans la mateixa publicitat que l'establerta per les lleis per als pressupostos de l'entitat.

5. El Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de donar publicitat als plans economicofinancers, als plans de reequilibri i a l'adopció efectiva de les mesures aprovades amb un seguiment de l'impacte efectivament observat d'aquestes.

Article 24. Informes de seguiment dels plans economicofinancers i dels plans de reequilibri.

1. El Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha d'elaborar, trimestralment, un informe de seguiment de l'aplicació de les mesures contingudes en els plans economicofinancers i els plans de reequilibri en vigor, per a la qual cosa ha de sol·licitar la informació necessària.

2. El ministre d'Hisenda i Administracions Públiques ha de remetre el dit informe al Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i a la Comissió Nacional d'Administració Local, en els seus àmbits respectius de competència, als efectes de coneixement sobre el seguiment dels plans esmentats.

3. En cas que en els informes de seguiment es verifiqui una desviació en l'aplicació de les mesures, el ministre d'Hisenda i Administracions Públiques ha de requerir l'Administració responsable perquè justifiqui la desviació, apliqui les mesures o, si s'escau, inclogui noves mesures que garanteixin el compliment de l'objectiu d'estabilitat.

Si a l'informe del trimestre següent a aquell en el qual s'ha efectuat el requeriment el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques verifica que persisteix l'incompliment de l'objectiu d'estabilitat, s'han d'aplicar les mesures coercitives de l'article 25.

4. A les corporacions locals l'informe de seguiment, l'ha d'efectuar semestralment, en relació amb les entitats incloses en l'àmbit subjectiu dels articles 111 i 135 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, o si s'escau, la comunitat autònoma que exerceixi la tutela financera.

En cas que l'informe verifiqui que no s'ha donat compliment a les mesures incloses en el pla i això motivi l'incompliment de l'objectiu d'estabilitat, s'han d'aplicar les mesures coercitives que preveu l'article 25.

5. Els informes als quals es refereix aquest article s'han de publicar per a coneixement general.

Secció 3a Mesures coercitives

Article 25. Mesures coercitives.

1. En cas de falta de presentació, de falta d'aprovació o d'incompliment del pla economicofinancer o del pla de reequilibri, l'Administració pública responsable ha de:

a) Aprovar en el termini de 15 dies des que es produeixi l'incompliment la no-disponibilitat de crèdits que garanteixi el compliment de l'objectiu establert. Així mateix, quan sigui necessari per donar compliment als compromisos de consolidació fiscal amb la Unió Europea, i en consonància amb l'article 19 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, les competències normatives que s'atribueixin a les comunitats autònomes en relació amb els tributs cedits passen a ser exercides per l'Estat.

b) Constituir un dipòsit amb interessos en el Banc d'Espanya equivalent al 0,2 per cent del seu producte interior brut nominal. El dipòsit ha de ser cancel·lat en el moment en què s'apliquin les mesures que garanteixin el compliment dels objectius.

Si en el termini de 3 mesos des de la constitució del dipòsit no s'ha presentat o aprovat el pla, o no s'han aplicat les mesures, el dipòsit no merita interessos. Si transcorregut un nou termini de 3 mesos persisteix l'incompliment es pot acordar que el dipòsit es convertirà en multa coercitiva.

2. Si no s'adapten les mesures que preveu l'apartat a) del número anterior o en cas que aquestes resultin insuficients el Govern pot acordar l'enviament, sota la direcció del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, d'una comissió d'experts per valorar la situació economicopressupostària de l'administració afectada. Aquesta comissió pot sol·licitar, i l'administració corresponent està obligada a facilitar-ho, qualsevol dada, informació o antecedent respecte a les partides d'ingressos o despeses. La comissió ha de presentar una proposta de mesures i les seves conclusions s'han de fer públiques en una setmana. Les mesures proposades són de compliment obligatori per a l'administració incomplidora.

No es pot autoritzar cap operació de crèdit, ni l'administració corresponent té accés als mecanismes de finançament que preveu aquesta Llei fins que les dites mesures hagin estat implementades.

Article 26. *Mesures de compliment forçós.*

1. En el cas que una comunitat autònoma no adopti l'acord de no-disponibilitat de crèdits que preveu l'article 25.1.a), no constitueixi el dipòsit obligatori que estableix l'article 25.1.b) o no implementi les mesures proposades per la comissió d'experts que preveu l'article 25.2, el Govern, de conformitat amb el que disposa l'article 155 de la Constitució espanyola, ha de requerir el president de la comunitat autònoma perquè porti a terme, en el termini que s'indiqui a l'efecte, l'adopció d'un acord de no-disponibilitat, la constitució del dipòsit obligatori que estableix l'article 25.1.b) o l'execució de les mesures proposades per la comissió d'experts.

En cas de no atendre's el requeriment, el Govern, amb l'aprovació per majoria absoluta del Senat, ha d'adoptar les mesures necessàries per obligar la comunitat autònoma a la seva execució forçosa. Per a l'execució de les mesures el Govern pot donar instruccions a totes les autoritats de la comunitat autònoma.

2. En el cas que una corporació local no adopti l'acord de no-disponibilitat de crèdits o no constitueixi el dipòsit que preveu l'article 25.1.b) o les mesures proposades per la comissió d'experts que preveu l'article 25.2, el Govern, o si s'escau la comunitat autònoma que tingui atribuïda la tutela financera, ha de requerir al president de la corporació local perquè adopti, en el termini indicat a l'efecte, un acord de no-disponibilitat, la constitució del dipòsit obligatori establert a l'article 25.1.b), o l'execució de les mesures proposades per la comissió d'experts. En cas de no atendre's el requeriment, el Govern, o si s'escau la comunitat autònoma que tingui atribuïda la tutela financera, ha d'adoptar les mesures necessàries per obligar la corporació local al compliment forçós de les mesures que conté el requeriment.

En cas que la comunitat autònoma que tingui atribuïda la tutela financera no adopti les mesures que recull aquest apartat, el Govern n'ha de requerir el compliment pel procediment que preveu l'apartat 1.

3. La persistència en l'incompliment d'alguna de les obligacions a què es refereix l'apartat anterior, quan suposi un incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de despesa, es pot considerar com a gestió greument danyosa per als interessos generals, i es pot procedir a la dissolució dels òrgans de la corporació local incomplidora, de conformitat amb el que preveu l'article 61 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

CAPÍTOL V

Transparència

Article 27. *Instrumentació del principi de transparència.*

1. Els pressupostos de cada administració pública s'han d'acompanyar de la informació necessària per relacionar el saldo resultant dels ingressos i despeses del pressupost amb la capacitat o necessitat de finançament calculada de conformitat amb les normes del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals.

2. Abans de l'1 d'octubre de cada any, les comunitats autònomes i corporacions locals han de remetre al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques informació sobre les línies fonamentals que han de contenir els seus pressupostos, als efectes de donar compliment als requeriments de la normativa europea.

3. El Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques pot sol·licitar a les comunitats autònomes i les corporacions locals la informació necessària per garantir el compliment de les previsions d'aquesta Llei, així com per atendre qualsevol altre requeriment d'informació exigida per la normativa comunitària.

La informació subministrada ha de contenir, com a mínim, els documents següents en funció del període considerat:

- a) Informació dels projectes de pressupostos inicials o dels estats financers inicials, amb indicació de les línies fonamentals que es prevegin en els documents esmentats.
- b) Pressupost general o si s'escau estats financers inicials, i comptes anuals de les comunitats autònomes i les corporacions locals.
- c) Liquidacions trimestrals d'ingressos i despeses, o si s'escau balanç i compte de resultats, de les corporacions locals.
- d) Liquidacions mensuals d'ingressos i despeses de les comunitats autònomes.
- e) Amb caràcter no periòdic, detall de totes les entitats dependents de les comunitats autònomes i corporacions locals incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei.
- f) Qualsevol altra informació necessària per calcular l'execució pressupostària en termes de comptabilitat nacional.

4. La concreció, procediment i termini de remissió de la informació a subministrar per comunitats autònomes i corporacions locals, així com la documentació que sigui objecte de publicació per a coneixement general, han de ser objecte de desplegament per Ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, amb l'informe previ del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i de la Comissió Nacional d'Administració Local, en els seus àmbits respectius.

5. Amb la finalitat de donar compliment al principi de transparència i a les obligacions de publicitat derivades de les disposicions de la Llei, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques pot publicar informació econòmicofinancera de les administracions públiques amb l'abast, metodologia i periodicitat que es determini de conformitat amb els acords i normes nacionals i les disposicions comunitàries.

6. L'incompliment de les obligacions de subministrament d'informació i transparència derivades de les disposicions d'aquesta Llei pot comportar la imposició de les mesures que preveu l'article 20.

Article 28. *Central d'informació.*

1. El Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha de mantenir una central d'informació, de caràcter públic, que proveeixi d'informació sobre l'activitat econòmicofinancera de les diferents administracions públiques.

2. A aquests efectes, els bancs, caixes d'estalvis i altres entitats financeres, així com les diferents administracions públiques, han de remetre les dades necessàries, en la forma que es determini reglamentàriament.

3. El Banc d'Espanya ha de col·laborar amb el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques mitjançant el subministrament de la informació que rebí relacionada amb les operacions de crèdit de les comunitats autònomes i corporacions locals. Amb independència d'això, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques pot requerir al Banc d'Espanya l'obtenció d'altres dades concretes relatives a l'endeutament de les comunitats autònomes i corporacions locals en els termes que es fixin reglamentàriament.

4. La informació que consta a la central a què es refereix aquest article ha d'estar, en els àmbits en què els afectin, a disposició del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i de la Comissió Nacional d'Administració Local.

5. Mitjançant una ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, amb l'informe previ del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes respecte a la informació que les afecti, s'han de determinar les dades i documents integrants de la central d'informació, els terminis i procediments de remissió, inclosos els telemàtics, així com la informació que sigui objecte de publicació per a coneixement general, i els terminis i la forma en què aquells s'hagin de publicar.

CAPÍTOL VI

Gestió pressupostària

Article 29. *Marc pressupostari a mitjà termini.*

1. Les administracions públiques han d'elaborar un marc pressupostari a mitjà termini en el qual s'ha d'emmarcar l'elaboració dels seus pressupostos anuals i a través del qual s'ha de garantir una programació pressupostària coherent amb els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic.

2. Els marcs pressupostaris a mitjà termini han d'abraçar un període mínim de tres anys i contenir, entre altres paràmetres:

a) Els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic de les respectives administracions públiques.

b) Les projeccions de les principals partides d'ingressos i despeses tenint en compte tant la seva evolució tendencial, és a dir, basada en polítiques no subjectes a modificacions, com l'impacte de les mesures previstes per al període considerat.

c) Els principals supòsits en els quals es basen les esmentades projeccions d'ingressos i despeses.

3. Els marcs pressupostaris han de servir de base per a l'elaboració del Programa d'estabilitat.

Article 30. *Límit de despesa no financera.*

1. L'Estat, les comunitats autònomes i les corporacions locals han d'aprovar, en els seus àmbits respectius, un límit màxim de despesa no financera, coherent amb l'objectiu d'estabilitat pressupostària i la regla de despesa, que ha de marcar el sostre d'assignació de recursos dels seus pressupostos.

El límit de despesa no financera exclou les transferències vinculades als sistemes de finançament de comunitats autònomes i corporacions locals.

2. Abans de l'1 d'agost de cada any el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ha d'informar el Consell de Política Fiscal i Financera sobre el límit de despesa no financera del pressupost de l'Estat.

3. Abans de l'1 d'agost de cada any les comunitats autònomes han de remetre al Consell de Política Fiscal i Financera informació sobre el límit de despesa no financera que cada una d'elles hagi aprovat.

Article 31. *Fons de contingència.*

L'Estat, les comunitats autònomes i les corporacions locals incloses en l'àmbit subjectiu dels articles 111 i 135 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals han d'incloure en els seus pressupostos una dotació diferenciada de crèdits pressupostaris que s'ha de destinar, quan escaigui, a atendre necessitats de caràcter no discrecional i no previstes en el pressupost inicialment aprovat, que es puguin presentar al llarg de l'exercici.

La quantia i les condicions d'aplicació de la dotació ha de ser determinada per cada administració pública en l'àmbit de les seves competències respectives.

Article 32. *Destí del superàvit pressupostari.*

En el supòsit que la liquidació pressupostària se situï en superàvit, aquest s'ha de destinar, en el cas de l'Estat, comunitats autònomes, i corporacions locals, a reduir l'endeutament net. En el cas de la Seguretat Social, el superàvit s'ha d'aplicar prioritàriament al Fons de Reserva, amb la finalitat d'atendre les necessitats futures del sistema.

Disposició addicional primera. *Mecanismes addicionals de finançament per a les comunitats autònomes i corporacions locals.*

1. Les comunitats autònomes i corporacions locals que sol·licitin a l'Estat l'accés a mesures extraordinàries de suport a la liquiditat o l'hagin sol·licitat durant l'any 2012 estan obligades a acordar amb el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques un pla d'ajust que garanteixi el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic.

2. L'accés a aquests mecanismes ha d'anar precedit de l'acceptació per la comunitat autònoma o la corporació local de condicions particulars en matèria de seguiment i remissió d'informació, així com d'adopció de mesures d'ajust extraordinàries, si s'escau, per assolir els objectius d'estabilitat pressupostària, límits de deute públic i obligacions de pagament a proveïdors incloses a la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.

3. El pla d'ajust ha de ser públic i incloure un calendari precís d'aprovació, posada en marxa i supervisió de les mesures acordades. El compliment del calendari establert ha de determinar el desemborsament per trams de l'ajuda financera establerta.

4. Durant la vigència del pla d'ajust, l'administració responsable ha de remetre al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, per a coneixement general, informació amb una periodicitat trimestral, sobre les qüestions següents:

- a) Avals públics rebuts i línies de crèdit contractades identificant l'entitat, total del crèdit disponible i el crèdit disposat.
- b) Deute comercial contret classificat per la seva antiguitat i el seu venciment. Igualment, s'ha d'incloure informació dels contractes subscrits amb entitats de crèdit per facilitar el pagament a proveïdors.
- c) Operacions amb derivats.
- d) Qualsevol altre passiu contingent.

5. La falta de remissió, la valoració desfavorable o l'incompliment del pla d'ajust per part d'una comunitat autònoma o corporació local dóna lloc a l'aplicació de les mesures coercitives dels articles 25 i 26 previstes per a l'incompliment del Pla econòmic financer.

6. Les comunitats autònomes amb periodicitat trimestral i les corporacions locals amb periodicitat anual han de presentar al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques un informe de l'interventor sobre l'execució dels plans d'ajust.

En el cas de les entitats locals incloses en l'àmbit subjectiu definit en els articles 111 i 135 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, s'ha de presentar l'informe anterior amb periodicitat trimestral.

El Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques és competent per realitzar el seguiment dels plans d'ajust i ha d'informar del resultat de la valoració el Ministeri d'Economia i Competitivitat. Amb la finalitat de garantir el reemborsament de les quantitats derivades de les operacions d'endeutament concertades, en funció del risc que es derivi dels informes de seguiment dels plans d'ajust, pot acordar la seva submissió a actuacions de control per part de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, amb el contingut i l'abast que aquesta determini. Per realitzar les actuacions de control, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot sol·licitar la col·laboració d'altres òrgans públics i, en el cas d'actuacions de control en comunitats autònomes, concertar convenis amb les seves intervencions generals.

En el cas d'actuacions de control en corporacions locals, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot disposar de la col·laboració d'empreses privades d'auditoria, que s'han d'ajustar a les normes i instruccions que aquella determini. El finançament necessari per a aquestes actuacions s'ha de realitzar amb càrrec als mateixos fons que s'utilitzin per dotar les mesures extraordinàries de suport a la liquiditat.

Disposició addicional segona. *Responsabilitat per incompliment de normes de dret comunitari.*

1. Les administracions públiques i qualssevol altres entitats integrants del sector públic que, en l'exercici de les seves competències, incompleixin obligacions derivades de normes del dret de la Unió Europea, i com a conseqüència el Regne d'Espanya sigui sancionat per les institucions europees, han d'assumir, en la part que els sigui imputable, les responsabilitats que es meritin d'aquest incompliment, de conformitat amb el que preveuen aquesta disposició i les de caràcter reglamentari que, en desplegament i execució d'aquesta, es dictin.

2. El Consell de Ministres, prèvia audiència de les administracions o entitats afectades, és l'òrgan competent per declarar la responsabilitat per l'esmentat incompliment i acordar, si s'escau, la compensació o retenció del deute esmentat amb les quantitats que hagi de transferir l'Estat a l'Administració o entitat responsable per qualsevol concepte, pressupostari i no pressupostari. En la resolució que s'adopti s'han de tenir en compte els fets i fonaments continguts en la resolució de les institucions europees i s'han de recollir els criteris d'imputació tinguts en compte per declarar la responsabilitat. L'acord s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

3. S'habilita el Govern per desplegar reglamentàriament el que estableix la present disposició, i regula les especialitats que siguin aplicables a les diferents administracions públiques i entitats a què es refereix l'apartat 1 d'aquesta disposició.

Disposició addicional tercera. *Control de constitucionalitat.*

1. En els termes que preveu la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, es poden impugnar davant el Tribunal Constitucional tant les lleis, disposicions normatives o actes amb força de llei de les comunitats autònomes com les disposicions normatives sense força de llei i resolucions emanades de qualsevol òrgan de les comunitats autònomes que vulnerin els principis que estableix l'article 135 de la Constitució i desplegats a la present llei.

2. En cas que, en aplicació del que disposa l'article 161.2 de la Constitució, la impugnació d'una llei de pressupostos produeixi la suspensió de la seva vigència es consideren automàticament prorrogats els pressupostos de l'exercici anterior fins a l'aprovació dels pressupostos de l'exercici següent a l'impugnat, fins a l'aprovació d'una llei que derogui, modifiqui o substitueixi les disposicions impugnades o, si s'escau, fins a l'aixecament de la suspensió de la llei impugnada.

Disposició transitòria primera. *Període transitori.*

1. El 2020 s'han de complir els límits que estableixen els articles 11 i 13 d'aquesta Llei, per a la qual cosa:

a) La ràtio de deute públic sobre PIB per a cada Administració s'ha de reduir al ritme necessari en mitjana anual per arribar, en qualsevol cas, al límit que estableix l'article 13 d'aquesta Llei. El camí de la reducció del volum de deute, a més, ha de complir els requisits següents:

1r La variació dels usos no financers de cada Administració no pot superar la taxa de creixement real del producte interior brut de l'economia espanyola.

2n A partir del moment en què l'economia nacional arribi a una taxa de creixement real, almenys del 2 per cent anual o generi ocupació neta amb un creixement d'almenys el 2 per cent anual, la ràtio de deute públic s'ha de reduir anualment, com a mínim, en 2 punts percentuals del producte interior brut nacional.

No obstant això, sempre que a la data esmentada no se superi el valor màxim d'endeutament fixat per la Unió Europea, si alguna Administració supera el límit de deute que preveu l'article 13 havent complert l'objectiu de saldo estructural, ha de reduir anualment la desviació entre la ràtio de deute i el seu límit, sense que el còmput total del termini d'ajust pugui superar el previst a la normativa europea a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

b) El dèficit estructural del conjunt d'administracions públiques s'ha de reduir, almenys, un 0,8 per cent del producte interior brut nacional en mitjana anual. Aquesta reducció s'ha de distribuir entre l'Estat i les comunitats autònomes en funció dels percentatges de dèficit estructural que hagin registrat l'1 de gener de 2012. En cas de procediment de dèficit excessiu, la reducció del dèficit s'ha d'adequar al que aquest exigeix.

2. Aquests límits no són aplicables quan es produeixi alguna de les circumstàncies i en els termes que preveuen els articles 11.3 i 13.3 d'aquesta Llei.

3. Els límits de dèficit estructural i de deute públic de l'apartat 1 anterior tenen els mateixos efectes i conseqüències que la Llei preveu per als límits recollits en els articles 11 i 13, en particular respecte als mecanismes preventius i correctius del capítol IV.

4. El 2015 i 2018 s'han de revisar els camins de reducció del deute públic i del dèficit estructural, per assolir el 2020 els límits que preveuen els articles 11 i 13 d'aquesta Llei, a l'efecte d'actualitzar-les segons la situació econòmica i financera.

Disposició transitòria segona. *Desplegament de la metodologia per calcular les previsions tendencials d'ingressos i despeses sota el supòsit que no es produeixen canvis en les polítiques i la taxa de referència de creixement.*

En els 15 dies següents a l'aprovació d'aquesta Llei, el Ministeri d'Economia i Competitivitat ha de desplegar l'aplicació de la metodologia prevista, a l'apartat 2 b) de l'article 21 sobre el càlcul de les previsions tendencials i a l'article 12 sobre la taxa de referència de creixement.

Disposició transitòria tercera. *Autoritzacions d'endeutament.*

Fins a 2020, excepcionalment, si com a conseqüència de circumstàncies econòmiques extraordinàries resulta necessari per garantir la cobertura dels serveis públics fonamentals, es poden concertar operacions de crèdit per un termini superior a un any i no superior a deu, sense que siguin d'aplicació les restriccions previstes a l'apartat dos de l'article 14 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes. Les operacions que es concertin sota aquesta excepció han de ser autoritzades en qualsevol cas per l'Estat, que ha d'apreciar si es donen les circumstàncies que preveu aquesta disposició.

Disposició transitòria quarta. *Exclusió de l'àmbit d'aplicació de l'apartat dos de l'article 8 de la Llei.*

Els mecanismes extraordinaris de finançament que puguin habilitar l'Estat durant l'exercici 2012 amb la finalitat que les comunitats autònomes i les corporacions locals facin front a les obligacions pendents de pagament amb els seus proveïdors anteriors a l'1 de gener de 2012 queden exclosos de l'àmbit d'aplicació de l'apartat dos de l'article 8 d'aquesta Llei.

Amb caràcter exclusiu per a l'any 2012, les propostes d'objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per als exercicis 2013, 2014 i 2015, previstes a l'article 15.1, s'han de remetre al Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i a la Comissió Nacional d'Administració Local abans del 31 de maig de 2012.

Disposició derogatòria única. *Derogació de la Llei d'estabilitat.*

1. Queda derogada la Llei orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària de la Llei general d'estabilitat pressupostària, així com el Text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre.

2. Queden derogades totes les disposicions que s'oposin al que preveu aquesta Llei orgànica.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

La present Llei orgànica s'aprova en desplegament de l'article 135 de la Constitució.

Disposició final segona. *Desplegament normatiu de la Llei.*

1. Es faculta el Consell de Ministres en l'àmbit de les seves competències, per dictar totes les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per al desplegament de la present Llei, així com per acordar les mesures necessàries per garantir la implantació efectiva de les previsions d'aquesta Llei.

2. Per fer efectiu el compliment del principi de transparència, mitjançant una ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, amb l'informe previ del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes i de la Comissió Nacional de l'Administració Local s'han de determinar les dades i documents objecte de publicació periòdica per a coneixement general, els terminis per a la publicació, i la manera en què aquells s'hagin de publicar.

3. Les normes d'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat així com dels escenaris pressupostaris plurianuals s'han d'aprovar per ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques.

4. Les disposicions reglamentàries dictades per l'Administració General de l'Estat en desplegament d'aquesta Llei que tinguin el caràcter de bàsiques ho han d'indicar expressament.

Disposició final tercera. *Hisendes forals.*

1. En virtut del seu règim foral, l'aplicació a la Comunitat Foral de Navarra del que disposa aquesta Llei s'ha de portar a terme, segons el que estableix l'article 64 de la Llei orgànica de reintegració i millorament del règim foral de Navarra, de conformitat amb el que disposa el Conveni econòmic entre l'Estat i la Comunitat Foral de Navarra.

2. En virtut del seu règim foral, l'aplicació a la Comunitat Autònoma del País Basc del que disposa aquesta Llei s'entén sense perjudici del que disposa la Llei del Concert econòmic.

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes.*

La Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, queda modificada en els termes següents:

U. La lletra f) de l'article onzè queda redactada de la manera següent:

«f) Els impostos especials de fabricació, amb caràcter parcial amb el límit màxim del 58 per cent de cada un d'ells, excepte l'impost sobre l'electricitat i l'impost sobre hidrocarburs.»

Dos. La lletra j) de l'article onzè queda redactada de la manera següent:

«j) L'impost sobre hidrocarburs, amb caràcter parcial amb el límit màxim del 58 per cent per al tipus estatal general i en la seva totalitat per al tipus estatal especial i per al tipus autonòmic.»

Tres. L'apartat u de l'article dotzè queda redactat de la manera següent:

«U. Les comunitats autònomes poden establir recàrrecs sobre els tributs de l'Estat susceptibles de cessió, excepte a l'impost sobre hidrocarburs. A la resta d'impostos especials i a l'impost sobre el valor afegit únicament poden establir recàrrecs quan tinguin competències normatives en matèria de tipus de gravamen.»

Quatre. La lletra g) de l'apartat dos de l'article dinovè queda redactada de la manera següent:

«g) A l'impost sobre hidrocarburs, la regulació del tipus impositiu autonòmic.»

Cinc. S'afegeix una disposició addicional setena a la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, amb la redacció següent:

«Disposició addicional setena. *Integració de l'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs a l'impost sobre hidrocarburs.*

Com a conseqüència de la integració de l'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs a l'impost sobre hidrocarburs, segons l'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera 3/2012, de 17 de gener, el tram estatal d'aquell impost queda substituït pel tipus estatal especial de l'impost sobre hidrocarburs i el tram autonòmic de l'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs queda substituït pel tipus autonòmic de l'impost sobre hidrocarburs.

Totes les referències normatives a l'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs s'entenen realitzades al tipus estatal especial i al tipus autonòmic de l'impost sobre hidrocarburs.»

Sis. S'afegeix una disposició addicional vuitena a la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes amb el text següent:

«Disposició addicional vuitena. *Deducció o retenció de recursos del sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia.*

1. L'Estat pot deduir o retenir dels imports satisfets per tots els recursos del sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia les quantitats necessàries per fer efectives les garanties acordades en el marc de les operacions de crèdit que concertin les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia amb l'Institut de Crèdit Oficial o en aplicació dels mecanismes addicionals de finançament que preveu la Llei orgànica

d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, sempre que el mecanisme financer aprovat per l'Estat ho prevegi.

En el supòsit anterior l'import màxim deduït o retingut mensualment no pot excedir el 25 per cent del líquid satisfet pel lliurament a compte o liquidació a favor de la comunitat autònoma o ciutat amb estatut d'autonomia.

2. Els deutes líquids, vençuts i exigibles contrets amb la hisenda pública de l'Estat per les comunitats autònomes així com per les entitats de dret públic que en depenen, per raó dels tributs l'aplicació dels quals correspon a l'Estat i per raó de les cotitzacions a la Seguretat Social, igualment poden ser objecte de deducció o retenció sobre els imports satisfets per tots els recursos del sistema de finançament, d'acord amb el procediment actualment previst a la disposició addicional primera de la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, o a la norma estatal amb rang de llei que ho reguli.»

Disposició final cinquena. *Règim de les ciutats amb estatut d'autonomia de Ceuta i Melilla.*

Les ciutats amb estatut d'autonomia de Ceuta i de Melilla es regeixen en matèria d'estabilitat pressupostària per les disposicions que conté la present Llei orgànica que siguin d'aplicació a les corporacions locals, sense perjudici de les especialitats que derivin de la seva condició de membres del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes, i del fet que, als efectes del que disposa l'article 13.5 de la present norma, s'hagi de considerar el règim d'endeutament que per a elles s'estableix en els seus respectius estatuts d'autonomia, i té caràcter supletori el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat per Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.

Disposició final sisena.

El dipòsit a què es refereix l'article 25.1, en el cas de les entitats locals és un 2,8% dels ingressos no financers de les entitats locals.

Disposició final setena. *Entrada en vigor.*

La present Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

No obstant això, els límits que preveuen els articles 11 i 13 d'aquesta Llei entren en vigor l'1 de gener de 2020.

La modificació de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, prevista en els apartats u a cinc de la disposició final quarta, tots dos inclusivament, entra en vigor l'1 de gener de 2013.

Els plans economicofinancers i de reequilibri que hagin estat presentats durant l'exercici 2012, així com els objectius per a 2012 fixats d'acord amb la Llei anterior, es regiran, pel que fa al seu seguiment i aplicació, per les disposicions que conté la present Llei.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 27 d'abril de 2012.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY